

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8CoCsp/19/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123421116
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6123421116.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D., právne zastúpenému WEBBER LEGAL, s.r.o., IČO: 50 680 552, so sídlom Duchnovičovo námestie 1, Prešov, o zaplatenie 3.721,44 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 80Csp/1/2024-160 zo dňa 18. apríla 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému sa proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalobca povinný zaplatiť právnomu zástupcovi žalovaného do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá vyšší súdny úradník.

1.2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 3.721,44 Eur titulom istiny, sumy 209,83 Eur titulom úroku, sumy 6,80 Eur titulom úroku z omeškania, sumy 60 Eur titulom zmluvnej pokuty a 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 3.721,44 Eur od 26.09.2023 do zaplatenia. Dôvodil, že dňa 30.01.2017 uzatvoril so žalovaným Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 12.100,- Eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v mesačných anuitných splátkach, ktoré boli spolu s ostatnými základnými podmienkami vymedzené v čl. 1. zmluvy. Na základe žiadosti žalovaného žalobca povolil žalovanému odklad splátok úveru na obdobie 6 mesiacov, pričom prvá odložená splátka úveru bola splatná dňa 24.01.2022 a dátum poslednej odloženej splátky úveru bol 22.06.2022. Prvá splátka po odklade splátok bola splatná dňa 22.07.2022. V zmysle bodu 1.1. zmluvy sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy aj Obchodné podmienky pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej len „OP“) a Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej len „VOP“). Žalobca ďalej uviedol, že ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovaného ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím ohľadom jeho schopnosti splácania úver v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.

o spotrebiteľských úveroch. Pri posudzovaní bonity žalovaného pritom bral do úvahy: - údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientských informácií (SRBI/NRKI) - preverenie záväzkov žiadateľa a ich splácania a následne, - report zo Sociálnej poisťovne - preverenie príjmov žiadateľa v súlade s § 170 ods. 19 zákona

č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a vykonávacím predpisom (aktuálne č. 11/2018 Z.z.)

a - údaje poskytnuté samotným žalovaným v Žiadosti o poskytnutie úveru - údaje o príjmoch, výdavkoch a záväzkoch žiadateľa. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 25.09.2023 v zmysle

§ 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v súlade s úverovou zmluvou a OP, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia Opakovaným upozornením zo dňa 24.07.2023. Výzva na predčasné splatenie úveru a opakované upozornenie boli žalovanému doručené, resp. sa dostali do sféry jeho dispozície. Do dňa zosplatenia žalovaný uhradil na istinu sumu 8.378,56 Eur, na základe čoho dlžná istina ku dňu zosplatenia úveru predstavovala sumu 3.721,44 Eur (poskytnutá suma 12.100,- Eur mínus splátky istiny spolu vo výške 8.378,56 Eur = 3.721,44 Eur). Žalovaný po zosplatení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnil žiadnu úhradu. Úrok z omeškania ku dňu zosplatenia úveru predstavoval 6,80 Eur. Žalobca si uplatnil aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. z nezaplatennej istiny odo dňa nasledujúceho po zosplatení úveru do zaplatenia, zmluvný úrok do konečnej splatnosti úveru vo výške 209,83 Eur (vypočítaný nasledovne: Celková čiastka úveru ku dátumu konečnej splatnosti 3.862,83 Eur - istina ku dňu zosplatenia 3.721,44 Eur + úrok do zosplatenia 68,44 Eur - úrok zaplatený žalovaným po predčasnom zosplatení 0 Eur = 209,83 Eur). Z dôvodu omeškania žalovaného s úhradou splátok úveru si žalobca v súlade s čl. 1. bod 1.2 zmluvy uplatňuje zmluvnú pokutu za omeškanie splátky vo výške 15 Eur a zmluvnú pokutu za omeškanie splátky po upozornení vo výške 15 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok viackrát (1 x zmluvná pokuta za omeškanie splátky, 3 x zmluvná pokuta za omeškanie splátky po upozornení) zmluvná pokuta predstavuje sumu 60 Eur. Porušenie zmluvnej povinnosti spočíva v neuhradení mesačných splátok úveru žalovaným riadne a včas.

1.3. Ďalej sa súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný v odpore podanom proti platobnému rozkazu, ktorý bol vydaný upomínacím konaním, namietol oprávnenie žalobcu vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Žalovaný argumentoval tým, že žalobca neuniesol bremeno tvrdenia k tomu, pre nezaplatenie akej splátky vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a tvrdil, že s OP a VOP sa oboznámil až v priebehu tohto konania, tieto sa nikdy nestali súčasťou zmluvy, nikdy ich nepodpísal a nikdy sa s nimi neoboznámil. Opakované upozornenie zo dňa 24.7.2023 považoval za neurčité a neplatné, nespĺňajúce zákonné náležitosti - nevplyva

z neho, s ktorou konkrétnou splátkou bol v omeškaní a ktorú od neho žalobca požadoval zaplatiť aby predišiel vyhláseniu predčasnej splatnosti. Žalovaný poukázal na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru s tým, že všetky platby započítava na istiny a potom na úroky. Ďalej žalovaný tvrdil, že v zmluve sú náležitosti a to predpoklady použité na výpočet RPMN, $RPMN = 7,23 \%$, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť = 15.812,16 Eur, uvedené nesprávne. Namietol, že poplatok za poistenie k úveru nie je zohľadnený pri výpočte RPMN, čo má vplyv na hodnotu RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

1.4. Súd prvej inštancie z dokazovania vykonaného oboznámením obsahu písomných vyjadrení strán sporu a listinných dôkazov nimi predložených zistil, že medzi nimi nebolo sporné, že žalobca ako veriteľ žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 30.01.2017 Zmluvu

o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému peňažné prostriedky vo výške 12.100,- Eur. Z listinného dôkazu - Zmluvy o spotrebiteľskom úvere

č. XXXXXX - Pôžička zo dňa 30.01.2017 mal za preukázané, že v rámci základných podmienok (bod 1.2. zmluvy) je uvedený poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 4,04 Eur mesačne (súbor A), počet splátok 96, výška anuitnej splátky 164,71 Eur, splatnosť úveru -

8 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, najneskôr 22.01.2025, výška RPMN 7,23 %, priemerná RPMN 9,27 %, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť 15.812,16 Eur, odplata - 7,3 %. V bode 2.2. zmluvy sa okrem iného uvádza, že v prípade omeškania každej splátky musí klient zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 15 Eur, pokračujúce omeškanie klienta

s úhradou splátky aj po upozornení banky sa považuje za ďalšie porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť ďalšiu zmluvnú pokutu vo výške 15 Eur. V bode 2.4. zmluvy sa uvádza, že klient vyhlasuje, že prevzal a oboznámil sa pred uzatvorením zmluvy s jej súčasťami -

zaškrtnuté je políčko označujúce formulár so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, OP, VOP, Sadzobník; prevzal a oboznámil sa pred uzatvorením zmluvy s - zaškrtnuté je políčko označujúce poisťnú zmluvu, VOP. Prílohu č. 1 zmluvy tvoril splátkový kalendár. V zmysle bodov 2.8 (a) v spojení s bodom 2.9. OP žalobca bol oprávnený vyzvať žalovaného na predčasné splatenie úveru. Medzi stranami bolo nesporné i to, že na základe žiadosti žalovaného žalobca povolil žalovanému odklad splátok úveru na obdobie 6 mesiacov, pričom prvá odložená splátka úveru bola splatná 24.01.2022 a dátum poslednej odloženej splátky úveru bol 22.06.2022. Prvá splátka po odklade splátok bola splatná dňa 22.07.2022. Uvedené skutočnosti vyplývajú aj z listinného dôkazu - Potvrdenie o posúdení prijatej žiadosti o odklad splátok zo dňa 25.01.2022. Nesporné bolo tiež to, že pri posudzovaní bonity žalovaného žalobca bral do úvahy a/ údaje zo SRBI/ NRKI- preverení záväzkov žiadateľa a ich splácania a následne, b/ report zo Sociálnej poisťovne - preverenie príjmov žiadateľa, c/ údaje poskytnuté samotným žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru - údaje o príjmoch, výdavkoch a záväzkoch žalovaného. Nebolo tiež sporné, že žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti.

1.5. Súd prvej inštancie ďalej vychádzal zo zistenia, že žalobca predložil dve žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, obe datované dňom 30.01.2017. V jednej žiadosti je uvedená ako žiadaná výška úveru suma 12.100 Eur na splatenie úverov v Prima banke - spotrebný úver XXXXXX, v druhej žiadosti je uvedená ako žiadaná výška úveru suma 12.000 Eur na splatenie úverov v iných spoločnostiach. V oboch žiadostiach sú okrem osobných údajov o žalovanom (meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa, štátna príslušnosť, kontakty a pod.) uvedené aj informácie o: rodinnom stave - rozvedený, počet vyživovaných detí - 0, celkový počet členov domácnosti - 3, typ bývania - v podnájme. V časti Údaje o príjmoch žiadateľa je v oboch žiadostiach uvedené nasledovné: zamestnanie - zamestnanec, typ príjmu - príjem zo závislej činnosti v SR, priemerný čistý mesačný príjem - neuvedený, názov zamestnávateľa- E. F. G., H., zamestnaný od/dátum začatia poberania príjmu - 01.06.2010. V časti Údaje o výdavkoch žiadateľa je pri splátkach úverov, kreditné karty, iná vyživovacia povinnosť, povolené prečerpanie a ručiteľské záväzky uvedený údaj 0,00 Eur. Z listiny - Kreditný report, ktorým sa žalobca snažil preukázať skúmanie bonity žalovaného pred uzavretím zmluvy o úvere, konkrétne preverovanie záväzkov žalovaného ako žiadateľa a ich splácanie, mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný mesačne splácal dohromady 427 Eur, ktorá suma pozostávala zo sumy 126 Eur titulom spotrebného úveru s dátumom splatnosti 12.11.2018, zo sumy 166 Eur titulom spotrebného úveru s dátumom splatnosti 25.02.2025 a zo sumy 135 Eur titulom spotrebného úveru s dátumom splatnosti 29.11.2019. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni, ktorou sa žalobca snažil preukázať skúmanie bonity žalovaného pred uzavretím zmluvy o úvere, konkrétne preverovanie príjmov žalovaného ako žiadateľa, vyplývalo, že žalovaný bol zamestnaný aspoň 99 dní, resp. aspoň od 12/2015 u zamestnávateľa s IČO: XXXXXXXX s vymeriavacím základom aspoň 0,00 SKK (za posledný, predposledný, predpredposledný mesiac), že jeho priemerný vymeriavací základ za posledných 3 mesiacov bol u zamestnávateľa s IČO: XXXXXXXX aspoň 0,00 SKK, resp. že jeho priemerný vymeriavací základ za posledných 3 mesiacov bol aspoň 0,00 SKK. Listom zo dňa 24.07.2023- Opakované upozornenie žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 220,81 Eur s upozornením, že v prípade neuhradenia si uplatní právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlási predčasnú splatnosť úveru. Z fotokópie obálok na č. I. 65 a 66 spisu je zrejmé, že žalobca doručoval uvedené upozornenie žalovanému na adresu uvedenú v zmluve a aj na adresu C. D., pričom dňom uloženia zásielky 28.07.2023 sa táto zásielka dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Listom zo dňa 25.09.2023 - Výzva na predčasné splatenie úveru žalobca oznámil žalovanému, že ku dňu 25.09.2023 rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru. Vyzval žalovaného na úhradu celého dlhu v sume 3.897,29 Eur. Z fotokópie obálok na č. I. 69 a 139 spisu, resp. ePotvrdenky na č. I. 70 spisu je zrejmé, že žalobca doručoval uvedenú výzvu žalovanému na adresu uvedenú v zmluve a aj na adresu C. D., pričom dňom uloženia zásielky 02.10.2023 sa táto zásielka dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Z listín predložených žalobcom, ktorých obsah žalovaný nepoprel - prehľad splácania - do predčasného zosplatenia, resp. po predčasnom zosplatení (č. I. 71, 72 spisu) – mal prvoinštančný súd za preukázané, že žalovaný ku dňu rozhodnutia súdu zaplatil žalobcovi celkovo 12.295,15 Eur, z ktorej sumy žalobca na úrok započítal sumu 3.609,89 Eur, na istinu sumu 8.378,56 Eur a na poisťné sumu 306,70 Eur.

1.6. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení veci vychádzal z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, ďalej z ustanovení § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 565, § 39 Občianskeho zákonníka

a z ustanovení § 2 písm. a), b), d), § 7 ods. 1, 2, 16, 17, § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy. Uviedol že v prejednávanej veci nie je sporná existencia záväzkového vzťahu medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX - Pôžička zo dňa 30.01.2017, a to v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, s tým že predmetná zmluva je vzhľadom na povahu účastníkov právneho vzťahu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou. Na základe uvedenej zmluvy žalobca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti poskytol žalovanému ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi úver, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať spolu s úrokom v pravidelných mesačných splátkach. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Predmetná zmluva je zároveň aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., pričom žalobca vystupoval v pozícii veriteľa (§ 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.) a žalovaný v pozícii spotrebiteľa (§ 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z.).

1.7. Súd prvej inštancie zdôraznil, že zo zák. č. 129/2010 Z. z. vyplývajú zmluvným stranám určité povinnosti, medzi ktoré patrí i povinnosť veriteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.). Pokiaľ totiž veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 cit. zákona, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 cit. zákona sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania jeho schopnosti splácania úveru, rovnako tak aj porušenie ustanovení podľa § 7 ods. 19 až 42 cit. zákona (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.). To, či veriteľ - žalobca pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, skúma súd ex offa (napr. rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/18, C-449/2013 a iné). Zákon č. 129/2010 Z. z. vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ustanovení § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov na splácanie úverov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16CoCsp/1/2023 zo dňa 25.07.2023). Veriteľ v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. je povinný posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom najmä na dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Z ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. možno vyvodiť, že rovnako dôležité sú aj údaje o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, overovanie údajov v príslušných databázach alebo registroch, ako i napr. overovanie príjmu cez interné alebo externé zdroje nezávislé od spotrebiteľa (to s poukazom na § 7 ods. 27 cit. zákona). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

1.8. Súd prvej inštancie poukázal na to, že pokiaľ žalobca už v žalobe tvrdil, že pri posudzovaní bonity žalovaného bral do úvahy jednak údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientskych informácií (SRBI/NRKI), kde preveril záväzky žiadateľa a ich splácanie, údaje z reportu zo Sociálnej poisťovne za účelom preverenia príjmov žiadateľa, a tiež údaje poskytnuté samotným žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru, konkrétne údaje o príjmoch, výdavkoch a záväzkoch žiadateľa a tvrdil, že schopnosť žalovaného splácať úver preveroval s odbornou starostlivosťou, tvrdenia žalobcu ohľadne preverovania

záväzkov boli zo strany žalobcu preukázané predložením listiny označenej ako Kreditný report, z ktorej vyplýva, že žalovaný mesačne splácal záväzky titulom poskytnutých úverov dohromady 427 Eur.

1.9. V konaní však podľa názoru prvoinštančného súdu nebolo preukázané, že by žalobca pred uzatvorením zmluvy so žalovaným zisťoval a overoval príjem žalovaného ako i ostatné výdavky žalovaného mimo úverových záväzkov. Žalobca nepreukázal, že požiadal žalovaného o poskytnutie informácií ohľadne jeho príjmu, ako to vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., a následne že si splnil povinnosť tieto informácie o príjme získané od žalovaného overiť prostredníctvom interných alebo externých zdrojov nezávislých od žalovaného (§ 7 ods. 27 zákona č. 129/2010 Z. z.). Zo žiadostí o poskytnutie úveru predložených žalobcom totiž nevyplýva žiaden údaj o (priemernom) mesačnom príjme žalovaného v tom čase - vo vzťahu k tejto kolónke je v žiadosti uvedený údaj „neuvedený“. Zo žiadosti síce nie je zrejmé, či žalovaný nechcel uviesť výšku svojho príjmu, alebo tento údaj žalobca od žalovaného nezisťoval, dôvod, prečo v žiadosti nie je údaj o príjme žalovaného uvedený je však irelevantný, pretože nech je dôvod akýkoľvek, žalobca nepostupoval pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver s odbornou starostlivosťou. Bez znalosti údajov o príjme žiadateľa jednoducho nemožno s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu žiadateľa o úver. I keď žalobca predložil listinný dôkaz - lustráciu v Sociálnej poisťovni na č. I. 60 spisu, podľa názoru súdu prvej inštancie táto listina neobsahuje žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých žalobca mohol zistiť príjem žalovaného. Odpovede na otázky typu: Má A. B. priemerný vymeriavací základ za posledných 3 mesiacov aspoň 0,00 SKK? a pod., nemajú žiadnu výpovednú hodnotu o skutočnom vymeriavacom základe žalovaného v danom čase. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že zo žiadneho listinného dôkazu nevyplývalo, aký bol príjem žalovaného v čase podania žiadosti

o poskytnutie úveru a že žalobca týmto údajom pre účely skúmania bonity žalovaného pred uzavretím zmluvy disponoval. Pokiaľ žalobca tvrdil, že v žiadosti o poskytnutie úveru sú údaje o výdavkoch žalovaného, súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca tieto svoje tvrdenia nepreukázal. V žiadostiach, ktoré žalobca do konania predložil, totiž nie sú uvedené žiadne údaje o pravidelných bežných výdavkoch žalovaného. Žalobca teda v konaní nepreukázal, že pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s ustanovením

§ 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. zisťoval od žalovaného, aké sú jeho výdavky na jeho základné životné potreby, ako napr. náklady na bývanie, stravu, energiu, cestovné, telefón, náklady na zdravotnú starostlivosť a pod., teda na také základné a odôvodnené potreby, ktoré musí pravidelne vynakladať v priemere za mesiac, hoci z ustanovenia § 11 ods. 2 veta tretia zákona č. 129/2010 Z. z. vyplýva povinnosť veriteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere zisťovať údaje aj o výdavkoch spotrebiteľa (žadateľa o spotrebiteľský úver).

1.10. Bez toho, aby žalobca ako veriteľ podľa zákona č. 129/2010 Z. z. skúmal aj príjem a skutočné výdavky žalovaného, nemohol si vytvoriť reálny obraz o celkovej finančnej situácii žalovaného, ktorý je potrebný pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať úver. Každý potenciálny klient - žiadateľ o úver je vysoko individuálny, má rôzne životné potreby a z toho vyplývajúcu rôznu výšku výdavkov potrebných na uspokojenie týchto svojich potrieb (napr. iné výdavky na bývanie budú v prípade prenajatého bytu alebo domu, iné v prípade vlastného bytu alebo domu, niekto má pravidelne mesačne výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou a niekto nie a pod.), preto podľa názoru súdu veriteľ musí prihliadnuť na individuálne náklady každého potenciálneho klienta a skúmať jeho reálne výdavky. Bez zistenia príjmu, jeho overenia (§ 7 ods. 27 zákona č. 129/2010 Z. z.) a zisťovania výšky výdavkov okrem iných i na základné životné potreby spotrebiteľa nie je veriteľ schopný následne analyzovať tieto údaje a posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

1.11. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že žalobca pred poskytnutím úveru žalovanému - spotrebiteľovi nekonal s odbornou starostlivosťou tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ale naopak, svoje povinnosti porušil. S poukazom na porušenie § 7 ods. 27 v spojení s § 11 ods. 2 posledná veta zákona č. 129/2010 Z. z. sa jedná dokonca o hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Skonštatoval, že v danom prípade boli naplnené predpoklady uvedené v ustanovení § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., t. j. že žalobca nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (ak tak urobil, je predčasné zosplatenie neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka), a že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru žalovaný mal žalobcovi vrátiť len toľko, akú sumu mu žalobca

poskytol. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca poskytol žalovanému sumu 12.100,- Eur, pričom z listiny Prehľad splácania - do predčasného splatenia a po predčasnom zosplatnení je zrejmé, že žalovaný ku dňu rozhodnutia súdu žalobcovi zaplatil celkovo 12.295,15 Eur.

1.12. Zdôraznil, že žalobca vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nebol oprávnený započítať platby žalovaného na úhradu úroku vo výške 3.609,89 Eur a poplatku vo výške 306,70 Eur. Z celkovej sumy 12.295,15 Eur bolo potrebné započítať sumu 12.100,- Eur na istinu. Na istine žalovaný už žalobcovi nedlhuje nič, preto žaloba čo do zaplatenia istiny 3.721,44 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 26.09.2023 do zaplatenia nebola dôvodná. Žalobcovi vzhľadom na bezúročnosť úveru nepatrí ani žalobou uplatnený úrok v sume 209,83 Eur, teda aj v tejto časti je žaloba nedôvodná. Čo sa týka žalobcom uplatneného úroku z omeškania vyčísleného na 6,80 Eur a zmluvnej pokuty 60 Eur, súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaný uvedený v celkovej výške 66,80 Eur tiež uhradil vzhľadom na sumu 195,15 Eur, ktorú žalovaný uhradil žalobcovi nad rámec sumy 12.100 Eur, preto aj v tejto časti je žaloba nedôvodná. Pretože žaloba bola z dôvodov vyššie uvedených nedôvodná, súd prvej inštancie zamietol celom rozsahu, bez toho, aby sa zaoberal námietkami žalovaného.

1.13. Napokon súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že ak by aj u žalobcu nebolo preukázané hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. (teda žalobca by mal právo na zaplatenie istiny, úroku aj poplatkov), bol by aj v takom prípade daný dôvod na zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Z obsahu spisu je totiž zrejmé, že žalobca žiadal zaplatiť sumu 3.721,44 Eur s príslušenstvom dôvodiac, že po tom, ako žalovaný porušil svoje povinnosti platiť splátky riadne a včas, rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 25.09.2023. Nakoľko je ale predčasné zosplatnenie neplatné, tak ak by aj žalobca mal právo na zaplatenie splátok (zahŕňajúcich splátku istiny, úroku a prípadných poplatkov) splatných ku dňu rozhodnutia súdu, nebolo by mu možné toto právo priznať vzhľadom na ním tvrdené predčasné zosplatnenie. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024 by totiž išlo o prekročenie rámca žalobcom vymedzeného petitu a priznanie plnenia z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v žalobnom návrhu. V zmysle zásady „ne ultra petitem“ nemôže súd prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol predmetom konania vymedzený v žalobnom návrhu. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP priznal úspešnému žalovanému nárok na ich náhradu trov proti žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o konkrétnej výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2.1. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. V úvode svojho odvolania odcitoval časť odôvodnenia napadnutého rozsudku, a to body 33. až 37., v ktorých súd prvej inštancie dôvodil tým, že nakoľko žalobca pred poskytnutím úveru žalovanému ako spotrebiteľovi nekonal s odbornou starostlivosťou tak, ako mu to ukladalo ustanovenie § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., v zmysle § 11 ods. 2 uvedeného zákona sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. S uvedenými argumentmi súdu prvej inštancie sa žalobca nestotožnil, rozsudok súdu prvej inštancie označil za nesprávny. Uviedol, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv strane v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2. Ku konštatovaniu prvoinštančného súdu, podľa ktorého v konaní nebolo preukázané, že by žalobca pred uzatvorením zmluvy so žalovaným zisťoval a overoval príjem žalovaného ako i ostatné výdavky žalovaného mimo úverových záväzkov, žalobca uviedol, že pokiaľ súd považoval návrh za neúplný, tak ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku a nebolo súdu dostatočne ozrejmene skúmanie bonity, mal žalobcu vyzvať na jeho doplnenie/opravu v zmysle § 129 ods. 1 CSP. Podľa § 129 ods. 1 CSP, ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. Z gramatického výkladu predmetného ustanovenia pritom vyplýva, že v prípadoch neúplných podaní súd obligatórne vyzve na doplnenie/opravu takéhoto podania. Súd nemá fakultatívnu možnosť uvedené

vykonať podľa vlastného uváženia, ale zákon mu výslovne prikazuje pokúsiť sa odstrániť uvedené vady konania v § 129 CSP uvedeným postupom. Súd prvej inštancie žalobcu na doplnenie žaloby nevyzval, avšak napriek tomu vo veci meritórne rozhodol, pričom uvedený postup je procesne vadný a žalobcovi ním bola odňatá možnosť uplatňovať si procesné práva za účelom účinnej ochrany jeho práv. Keďže súd prvého stupňa rozhodol o nezrozumiteľnom návrhu na začatie konania, pričom jeho rozhodnutiu nepredchádzala faktická činnosť smerujúca k odstráneniu neúplnosti návrhu na začatie konania žalobcom uplatňovaných nárokov, hoci bol k takejto činnosti povinný, takýmto postupom, ktorý predchádzal vydaniu rozsudku, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Ide o vady konania, vymedzené

v § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ktoré sú porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky zaručuje okrem zákonov aj článok 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutia: Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoCsp/22/2022 zo dňa 25.05.2022, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/11/2022 zo dňa 07.02.2023, Krajského súdu

v Prešove sp. zn. 9CoCsp/3/2023 zo dňa 13.04.2023 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoCsp/27/2013 zo dňa 27.09.2023.

2.3. Žalobca zdôraznil, že ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovaného ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím ohľadom jeho schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že zo samotného ustanovenia § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. je zrejmé, že posudzovanie schopnosti dlžníka splácať úver nie je exaktne určené, nie je ustanovený presný postup posúdenia bonity a nie je stanovená ani povinnosť dopytom zisťovať údaje v konkrétnych registroch. Poukázal na to, že

v súvislosti s posudzovaním bonity žalovaného realizoval dopyt do SRBI/NRKI a na základe Kreditného reportu (výstupu zo SRBI/NRKI) preveril záväzky žalovaného a ich splácanie. Žalovaný úvery splácal riadne a bez omeškania. Spoločný register bankových informácií (SRBI) predstavuje databázu údajov, resp. informačný systém vytvorený na základe informácií, ktoré poskytujú banky spoločnosti H. D. I. D., H., ako prevádzkovateľovi SRBI v súlade s § 92a zák. č. 483/2001 Z.z. za účelom uzatvárania a vykonávania obchodov s klientmi a za účelom preverovania bonity, dôveryhodnosti a platobnej disciplíny ich klientov. Databáza registra obsahuje pozitívne aj negatívne údaje o všetkých úverových produktoch poskytnutých klientom účastníckych bánk vrátane ich histórie. Od roku 2015 je plne platná výmena informácií medzi Spoločným registrom bankových informácií (SRBI) a Nebankovým registrom klientskych informácií (NRKI). (výstup bol prílohou žaloby). Okrem toho v žiadosti o úver žalovaný ako spotrebiteľ

v súlade s ust. § 7 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. bol povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

2.4. Okrem vyššie uvedeného poukázal na to, že v zmysle § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa ustanovenia odsekov 19 až 23 sa nevzťahujú na spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac existujúcich úverov poskytnutých podľa tohto zákona (ďalej len „refinancovaný úver“) alebo na zmenu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom je navýšenie výšky spotrebiteľského úveru (ďalej len „navýšený úver“), ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov, spotrebiteľský úver, ktorého výška je určená vopred bez aktívnej účasti spotrebiteľa a na základe historických údajov o finančnej situácii spotrebiteľa získaných z interných zdrojov veriteľa o platobných operáciách, ktoré je možné doplniť o ďalšie informácie z interných zdrojov alebo externých zdrojov, spotrebiteľský úver zabezpečený podľa osobitného predpisu, 17tb) ktorého hodnota zabezpečenia je počas celej lehoty splatnosti úveru minimálne 100 % zo zostatkovej hodnoty tohto spotrebiteľského úveru.

2.5. Uviedol, že zo žiadosti o úver vyplýva, že žalovaný žiadal úver, ktorý je predmetom tohto konania, na splatenie predošlého úveru. Vzhľadom na to, že žalovaný žiadal o úver preto, aby vyplatil už skorší úver, žalobca už v zmysle vyššie citovaného bodu nemal povinnosť určiť ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. K odvolaniu pripojil Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa

26.02.2015 a uviedol, že išlo o úver, ktorý bol vyplatený novo poskytnutým úverom, ktorý je predmetom tohto konania. Týmto novo poskytnutým úverom zlepšil finančné podmienky žalovaného, nakoľko na predošlom úvere mal žalovaný úrokovú sadzbu 7,9 %, výšku splátky 166,28 Eur a výšku RPMN 6,61 % a na novoposkytnutom úvere (teda úvere, ktorý je predmetom tohto konania a úvere, ktorý nahradil skôr poskytnutý úver) mal žalovaný úrokovú sadzbu nižšiu a to 6,9 %, výšku RPMN mal taktiež výrazne nižšiu a to 7,23 % a napokon znížený bol aj mesačný záväzok žalovaného, nakoľko splátka na novo poskytnutom úvere bola 164,71 Eur.

2.6. Žalobca zdôraznil, že poskytnutím nového úveru žalovanému na vyplatenie už existujúceho úveru teda nevytvoril žalovanému novú povinnosť alebo ďalší záväzok, ale už existujúci úver - záväzok nahradil novým úverom s lepšími parametrami. Vzhľadom na to, že si overoval príjem a výdavky žalovaného už pri skôr poskytnutom úvere a vzhľadom na vyššie uvedený § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pri novo poskytnutom úvere, už žalobca dopytom do sociálnej poisťovne overoval len, či je žalovaný aj naďalej zamestnaný, čo z dopytu, ktorý bol prílohou žaloby, je zrejmé, že áno. Predložil tiež prehľad z interného systému, z ktorého je taktiež zrejmé, že poskytoval žalovanému úver, ktorý je predmetom tohto konania na vyplatenie skoršie poskytnutého úveru.

2.7. Nestotožnil sa ani so sankciou spočívajúcou v bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to na základe údajného hrubého porušenia povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zdôraznil, že na to, aby bolo možné úver vyhlásiť za bezúročný a bezpoplatkový, je potrebné skúmať, či veriteľ hrubo porušil svoje povinnosti vyplývajúce z § 7 ods. 1 zákona. V zmysle § 11 ods. 2 sa hrubé porušenie uvedených povinností považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Z dôkazov predložených súdu je však zrejmé, že podmienka hrubého porušenia povinností nebola naplnená, nakoľko žalobca v žiadnom prípade neposudzoval schopnosť žalovaného splácať úver ani bez akýchkoľvek údajov o jeho príjmoch, výdavkoch či rodinnom stave a ani bez nahliadnutia do príslušnej databázy (ako dôkaz bol predložený report zo SRBI).

2.8. Žalobca vyjadril presvedčenie, že pri poskytnutí úveru konal v súlade s právnymi predpismi a bonitu žalovaného overil dostatočne a konal tak s odbornou starostlivosťou v súlade s § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. Preto navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 Civilného sporového poriadku rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel jeho žalobe a zároveň aby priznal žalobcovi voči žalovanému plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

3.1. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol odvolaciemu súdu potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcu o tom, že súd prvej inštancie ho mal vo vzťahu k ozrejmeniu skúmania bonity vyzvať na doplnenie/opravu v zmysle § 129 ods. 1 CSP, a ak tak neurobil, odňal mu tým možnosť uplatňovať si procesné práva za účelom účinnej ochrany jeho práv. Žalovaný sa v tejto súvislosti v plnom rozsahu stotožnil s postupom súdu prvej inštancie a uviedol, že výzva súdu, ktorú požaduje žalobca, by bola v rozpore ustanoveniami CSP, a tiež s Ústavou Slovenskej republiky, nakoľko takýmto spôsobom by súd zjavne narušil jeden zo základných princípov CSP - zásadu rovnosti strán. Súd prvej inštancie správne vyvodil následok za neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalobcu – banky, ktorá má vlastné právne oddelenie a ako práva znalý subjekt musí vedieť, ktoré podstatné skutočnosti má obsahovať žaloba, navyše v spore so spotrebiteľom ako slabšou stranou sporu, a to v podobe zamietnutia žaloby. Žalovaný zdôraznil, že v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie dôkazné bremeno preukázanie splnenia tejto povinnosti znáša veriteľ.

3.2. Čo sa týka konania s odbornou starostlivosťou, žalovaný poukázal na to, že žalobca prvýkrát v prebiehajúcom spore až v odvolaní prednáša nové skutkové tvrdenia k svojej povinnosti konania s odbornou starostlivosťou, dokonca k tvrdeniam pripája dôkaz. Žalobca podal návrh na vydanie platobného rozkazu dňa 18.10.2023, no k povinnosti konania s odbornou starostlivosťou, konkrétne údajnému skúmania príjmov žalovaného, najmä v kontexte refinancovania úveru sa vyjadril až po rozhodnutí súdu prvej inštancie, po viac než siedmych mesiacoch prebiehajúceho sporu. Podľa názoru žalovaného tak ide o celkom zjavne neprípustné novoty v odvolacom konaní v zmysle ustanovenia § 366 CSP, na ktoré nie je súd oprávnený prihliadať.

V opačnom prípade by došlo k závažnému porušeniu práva žalovaného spotrebiteľa na spravodlivý proces. Z dôvodu právnej istoty ale žalovaný tieto nové skutkové tvrdenia žalobcu poprel.

4. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 08.07.2024 uviedol, že sa nestotožňuje s vyjadreniami žalovaného. Zotrvával na v dôvodoch podaného odvolania a žiadal, aby odvolací súd v zmysle tohto odvolania rozhodol.

5. Ďalšie písomné podania vo veci podané neboli.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov, bez nariadenia pojednávania (§ 375 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a že napadnutý rozsudok súd prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

7. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán sporu, dôkazy vyhodnotil správne, v súlade so zásadami uvedenými v paragrafe 191 CSP, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil riadne a v súlade s požiadavkami uvedenými v § 220 ods. 2 CSP.

8. Odvolací súd posúdením vyjadrení strán sporu v odvolacom konaní, ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie zistil, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými podstatnými tvrdeniami strán prednesenými v konaní, a preto nie je dôvod na postup odvolacieho súdu podľa § 387 ods. 3 prvá veta CSP. V tomto smere odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 78/2005 zo 16. marca 2005, podľa ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

9. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadami týkajúcimi sa procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP.

10. Žalobca v odvolaní namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

11. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

12. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

13. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Za podstatné odvolacie námietky žalobcu považoval odvolací súd jeho tvrdenie, že postupom súdu prvej inštancie v konaní bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie

vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o neplatnom zosplatení úveru a že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca argumentoval tým, že pri uzatváraní predmetnej zmluvy dodržal všetky zákonom predpísané náležitosti a pri skúmaní bonity žalovaného konal s odbornou starostlivosťou v zmysle ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. a navyše išlo o situáciu, kedy nemusel zisťovať nanovo všetky údaje o bonite žalovaného vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z., nakoľko v danom prípade išlo o refinancovanie predchádzajúceho úveru. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a vykonaní dokazovania pred súdom prvej inštancie vyhodnotil uvedené odvolacie námietky ako nedôvodné.

15. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné, aby odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie skutkové a právne závery, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom uznesení súdu prvej inštancie. Pri posudzovaní vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie je nevyhnutné len zdôrazniť okolnosti podstatné a rozhodné, ktoré súvisia s odvolacími dôvodmi. Tento postup krajského súdu ako odvolacieho súdu je aj v súlade s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/09 zo dňa 8. októbra 2009, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, obe konania z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08). V tejto súvislosti odvolací súd vychádza aj zo záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedených v rozsudku sp. zn. 2Cdo/170/05, v zmysle ktorého pokiaľ v odvolacom konaní dôjde k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, tak odvolací súd sa v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu.

16. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu je zrejmé (a konštatuje to aj súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí), že pri overovaní bonity žalovaného žalobca disponoval určitými údajmi o žalovanom, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

17. Z dôkazov predložených žalobcom vôbec nevyplývalo, že by žalobca pred uzatvorením zmluvy o úvere so žalovaným zisťoval a posudzoval príjem žalovaného a jeho ďalšie výdavky a záväzky okrem úverových záväzkov. Postup žalobcu pri skúmaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa sa tak javí iba ako formálny, nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, navyše neúplné, nemožno samo osebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii, čoho následkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

18. V preskúmvanej veci zo žiadneho z dôkazov predložených žalobcom v konaní pred súdom prvej inštancie nevyplývalo, že by žalobca mal k dispozícii doklady o príjme žalovaného a doklady o výdavkoch žalovaného (okrem záväzkov z úverov vo výške 427,- Eur), najmä o nákladoch na bývanie a pod. Nebolo teda preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaného, aký mal príjem, kde býval, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzal, prípadne aké boli jeho ďalšie výdavky na uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal majetkové pomery na strane žalovaného, nemohol mať reálny obraz o jeho majetkovej situácii ako spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať žalobcom mu poskytnutý úver. Za takejto situácie, keď žalobca hrubo porušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou bonitu žalovaného, nemohol potom vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, ani požadovať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

19. Pokiaľ žalobca v odvolaní argumentoval tým, že súd prvej inštancie procesne pochybil, keď ho nevyzval postupom podľa § 129 ods. 1 CSP na doplnenie, resp. opravu podania, hoci jeho návrh v napadnutom rozsudku označil za neúplný, čo vyplýva z bodu 33. odôvodnenia rozsudku a týmto nesprávnym procesným postupom súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces,

odvolací súd predovšetkým uvádza, že súd prvej inštancie v predmetnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia (bod 33.) nehodnotil návrh žalobcu z hľadiska jej neúplnosti či nezrozumiteľnosti, ale z pohľadu unesenia dôkazného bremena v spore. Súd prvej inštancie dôvodil tým, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobca pred uzatvorením zmluvy so žalovaným zisťoval a overoval príjem žalovaného ako i ostatné výdavky žalovaného mimo úverových záväzkov. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností pritom nesie tá strana sporu, ktoré z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne následky. Nespĺnenie dôkaznej povinnosti strán sporu má za následok neunesenie dôkazného bremena, čo sa prejaví v rozhodnutí vo veci samej. Nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie postupovať v danom prípade podľa § 129 ods. 1 CSP a vyzývať žalobcu na doplnenie jeho návrhu, pretože nešlo o neúplný či nezrozumiteľný návrh. Išlo o produkovanie skutkových tvrdení a dôkazov zo strany žalobcu a následne o proces hodnotenia predložených dôkazov súdom prvej inštancie zmysle § 191 ods. 1 CSP. Odvolací súd konštatuje, že v procesnom postupe súdu prvej inštancie nevzhliadol žiadne také pochybenie, ktorým by bolo znemožnené žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Odvolací súd ďalej v súvislosti s tvrdeniami žalobcu v podanom odvolaní o tom, že v danom prípade išlo o úver na splatenie predošlého úveru, a preto žalobca v zmysle § 7 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. nemal povinnosť určiť ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, považuje za potrebné zdôrazniť, že sporové konanie sa spravuje zásadou koncentrácie konania. Znamená to, že strany sporu nie sú oprávnené vykonať niektoré procesné úkony kedykoľvek v priebehu konania, ale iba v určitom štádiu konania. Ak procesný úkon strany, ktorý podlieha koncentrácii konania, nie je vykonaný včas, nespôsobuje (za zákonom ustanovených podmienok) procesnoprávne účinky. Absencia procesnoprávných účinkov sa prejaví v tom, že súd na procesný úkon neprihliada. Procesné úkony strán sporu, ktoré podliehajú koncentrácii konania, sú prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. Z normatívneho hľadiska má koncentrácia konania za následok osobitné procesnoprávne sankcie (v podobe neúčinnosti procesného úkonu strany sporu) za to, že strana sporu porušila procesnú povinnosť riadneho vedenia sporu. Účelom a zmyslom koncentrácie konania je prispieť k rýchlosti konania, zabrániť zdržiavaniu konania a motivačne pôsobiť na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali včas.

21. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

22. Opravný prostriedok s právom tzv. novôt povoľuje subjektu prednášať nové skutočnosti a dôkazy. Uvedené znamená, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadnuť na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, ale len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, prípadne má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. V ostatných prípadoch prostriedky procesného útoku procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, nie je možné uplatniť v odvolacom konaní. Ustanovenie § 366 CSP vychádza zo zásady koncentrácie konania podľa § 153 a § 154 CSP. Právo tzv. novôt odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie.

23. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že žalobca v žalobe a následne i v konaní na súde prvej inštancie tvrdil, že ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovaného ako žiadateľa o úver pri jeho poskytnutí ohľadom jeho schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. a pri posudzovaní bonity žalovaného bral do úvahy údaje zo Spoločného registra bankových informácií a nebankového registra klientskych informácií, report zo Sociálnej poisťovne - preverenie príjmov žiadateľa údaje poskytnuté samotným žalovaným žiadosť o poskytnutie úveru - údaje o príjmoch, výdavkoch a záväzkoch žiadateľa. Z uvedeného je zrejmé, že v konaní na súde prvej inštancie žalobca netvrdil a ani

predložením listinných dôkazov nepreukazoval skutočnosť, že nebolo potrebné pri poskytovaní predmetného úveru určiť limit pre ukazovateľ schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 19 zák. č. 129/2010 Z.z. a za tým účelom postupovať v zmysle odsekov 20 až 23 predmetného ustanovenia. Žalobca uviedol tieto skutkové tvrdenia a na ich preukázanie predložil skôr uzatvorenú úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 26.02.2015 až v odvolacom konaní. Nakoľko žalobca tieto prostriedky procesného útoku v súvislosti s jeho povinnosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebný úver riadne neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, s poukazom na vyššie citované znenie ustanovenia § 366 CSP sa odvolací súd nemohol zaoberať jeho skutkovým tvrdením a dôkazom o tom, že v danom prípade nemal povinnosť postupovať podľa § 7 ods. 19 a ž 23 zák. č. 129/2010 Z.z.

24. Odvolací súd po zistení, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správny skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, pričom v podrobnostiach odkazuje na ich odôvodnenie.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Pretože žalovaný mal v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov odvolacieho konania rozsahu 100 % proti žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).